

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

VOLUME XX. — LETO XX.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY, (PONDELJEK) APRIL 26, 1937.

Najstarejši slovenski
dnevnik v Ohio

Oglesi v tem listu so
uspešni

STEVILKA (NUMBER) 97

UREDNIŠKI KOMENTARJI

Angleška igra, Hooverovo "vračanje", vprašanje slovenskega pravopisa in drugi drobi.

Angleški toriji igrajo dokaj čudno zunanjopolitično igro: vlada je najprej izjavila, da se ne bo brigala za usodo angleških trgovskih ladij v španskih teritorialnih vodah in da bo vsak angleški poskus trgovanja z obleganimi Baski v Bilbau izvršen na lastni riziko prizadetih parobrodnih podjetij, čim pa sta prvi angleški ladji z živili prodri rebelo blokado, da posvarila rebele, da bodo odgovorni za vsako škodo na angleških ladjah tudi v španskih vodah. Nazadnje pa so začele angleške tovorne ladje že brez pomočjanja voziti svoj tovor v Bilbau in angleške bojne ladje so paziile, da se jim ni zgodilo nič zlega na "visokem morju", dočim se jim v španskih vodah (v razdalji treh milj od obrežja niso mogle približati rebelne bojne ladje vsled nevarne bližine baških obrežnih baterij. To čudno igrino bo menda še najlaže razumeti, če pomislimo, da so Angleži v prvi vrsti kramarji; kramar pa se nerad odreče dobčka, kadar se mu ponuja.

Zadnji teden so poročali iz Washingtona, da se namerava vrnil v politično arena blvsi predsednik neblagega spomina Herbert Hoover. Pravijo, da bo nastopil proti Rooseveltovi sodni reformi; tudi pravijo, da se nemara misli ponuditi republikancem za predsedniškega kandidata l. 1940. Če goji res take požne želje, potem to pomeni, da se mož ni naučil nič l. 1932.

Poročila iz Evrope javljajo, da je Mussolini mnenja, da se ne da rešiti vprašanje konsolidiranja miru v Podonavju brez sodelovanja nacistične Nemčije. Kako neki se počutijo podonavske države v tej atmosferi? Najbrž približno tako, kakor ovce v staji, ki ima dvoje vrat in pri vsakih vratih lačnega volka...

Neki starokrajski rojak, ki bi rad pisal o ameriških Slovencih, če bi kaj vedel o njih, je pred nedavnim zapisal v ljubljanskem "Slovenec", da slovenski listi v Ameriki "ne rabijo slovenskega pravopisa". Mož, ki je to svojo trditve najbrž opri na "Ameriško domovino", pa je pri tem pozabil, da si zaenkrat niti v ljubi stari domovini niso edini, kako se piše: pravilno: "solnce" ali "sonce", "socialist" ali "socjalist", "materialist" ali "materialist" itd!

Zivjo! Dr. Jožeta Glonarja Slovar slovenskega jezika najmanj na dveh mestih potrjuje črno na belem, da nekje eksistira ameriški Slovenec! Omenja namreč Cleveland in pa dejstvo, da ameriški Slovenci pravimo deželi na drugi strani "luže" stari kraj.

Vaje za igro

V sredo ob 7:30 zvečer se vrši vaja za igro "Dr. Kramp", ki bo uprizorjena v nedeljo 2. maja v zvezi s koncertom in majsko proslavo, ki jo skupno priredita soc. klub št. 27 in pevski zbor "Zarja" v avditoriju Slov. nar. doma na St. Clair ave. Prosi se vse one, ki imajo vloge, da se vajajo. — Režiser.

Rebelni letalci sejejo bombe po Bilbau

Včeraj sta bila izvršena dva huda zračna napada na glavno mesto baške pokrajine, katerih se je udeležilo 22 nemških letal.

BILBAO. — Francovi letalci so včeraj dvakrat napadli Bilbao ter ga obsuli z bombami, ki so padale križem mesta. Prvi napad je prišel tik pred poldнем, drugi pa kmalu po poldnevu. Vsak napad je trajal pol ure. Pri drugem napadu je bilo videti v zraku 47 rebelnih letal, med njimi 20 nemških tipa Junker in dve letali tipa Heinkel. Njihove bombe so povzročale razdejanje po vsem mestu. Ubith in ranjenih je bilo mnogo ljudi.

Medtem sta nadaljnja angleška tovorna parnika pripeljala Bilbau nov tovor živil. Prehranjevalna situacija je zdaj znosna in Bilbaučani zopet dobivajo kruh, ki ga je bilo zadnji teden že zmanjkalo.

SALAMANCA. — Generalu Francu ni všeč, da angleška bojna mornarica ščiti angleške tovorne ladje, ki vozijo živila v oblegani Bilbao, in naznajeno je bilo, da bo njegova "vlada" poslala protest proti temu v London. Angleški tovorni parniki, ki so pod varstvom domačih bojnih ladij prodrirebelo blokado v Biskajskem zalivu in pripeljale pomoč braniteljem Bilbava, so s tem hudo zmešale štene rebelni komandi, ki je milišia ukrotiti Bilbao z laktoto. Rebelne čete so se začele včeraj zbirati za nov naskok na Bilbao.

VALENCIA. — Iz španskih vladnih krogov prihajajo vesti o uporu med rebelnimi četami v granadski provinci. Zanesljiva poročila iz Granade (v rebelnih oblastih) javljajo, da se je včeraj s tamošnjega letališča dvignila skupina (rebelnih) letal, ki so bombardirala granadska predmestja. Ker je v Granadi dovolj rebelnega vojaštva, da bi lahko zatrol vsake možne civilne nemire, se sodi, da to pomeni, da se je začelo upirati vojaštvo in da je rebela komanda skušala zatrepi upor s pomočjo letalcev.

HENDAYE, Francija. — Poročila iz španskih obmejnih krajev javljajo, da so se v Bilbau uprli asturski ruderji, ki pomačajo braniti to mesto, ker niso bili zadovoljni z načinom obrambe. Poročila dostavljajo, da so Baski razorozili nezadovoljne ruderje, postavili glavne nezadovoljne pred vojno sodišče ter jih obsodili na smrt in ustrelili. Koliko je resnice v teh poročilih, ni znano.

NEMŠKO OBOROŽEVANJE

ZENEVA, Švica. — Mednarodni delavski urad Lige narodov je obelodanil poročilo o nemških oboroževalnih stroških v prvih treh letih pod Hitlerjem, ki so dosegli ogromno vsoto nad štirimi tisoč milijonov dolarjev. Toda to je samo del nacističnih oboroževalnih stroškov, kajti dejansko so naciji potrosili za oboroževanje še mnogo več.

Zalostna vest

A. F. Logar, 1031 E. 71 St., sporoča, da je dobil žalostno vest da je v Strabanu, Pa., po kratki bolezni preminula Josipina Delost, stara 45 let. V Strabanu zapušča moža Jožeta, dva sinova in štiri hčere. v Clevelandu pa več sorodnikov. Pokopana bo dvorana polna. — V. P.

Govornik, ki je videl vojno od blizu

V četrtek bo govoril o španski vojni mlad Anglež, ki se je skoro preveč od bližu seznanil z njo.

V četrtek zvečer bo govoril v Enginer's Avditoriju o španski vojni David Meckenzie, dvajsetletni sin angleškega admirala, ter obrazložil stališče današnje mладine z ozirom na važno vprašanje svetovnega miru. Mladi Anglež, ki je študent medicinske vede, je zapisul edinburško univerzo lani v septembru ter odronil v Španijo, kjer se je pridružil lojalistom. Tako ima vzliz svoji mladosti bogate izkušnje, ki mu omogočajo, da lahko opisuje špansko civilno vojno točno in živo.

David Mackenzie se je bojeval na madridski fronti ob času, ko so divjali najhujši boji za poset glavnega mesta mlaude republike. Mladi student je bil takoj po prihodu na bojišče izvoljen za poveljnika oddelka angleških protostoljev, ki je sestojal iz 20 mož, večinoma intelektualcev, Angležev, Škotov in Ircev, med katerimi je bilo pet pisateljev, en slikar in en igralec. Vojno je spoznal skoro preveč od bližu. Nekoč se je zarila v tla pod njim rebelna granata in eksplozija ga je vrgla visoko v zrak. Fant se je vrnil na tla živ in nepoškodovan, toda neki angleški reporter, ki je bil dogodek od daleč, je sporočil svojemu ristu, da je bil Mackenzie ubit. Več tednov pozneje je Mackenzie v Madridu srečal nekega drugega angleškega reporterja, ki ga ni poznal; mož ga je vprašal, ali mu je kaj znanega o "poslednjih trenutkih mladega Mackenzieja". Mladi prostovoljec mu je nato seveda pojasnil, da zaenkrat ni še govoril o njegovih "poslednjih trenutkih".

David Mackenzie je odločen pacifist, kar dokazuje dejstvo, da je aktivni tajnik dijaškega mirovnega odbora edinburške univerze in tajnik škotskega mirovnega kongresa. v Clevelandu bo govoril pod pokroviteljstvom organizacije American Society for Technical Aid to Spanish Democracy, ki služi kot informativna centrala za ljudi, ki se zanimajo za španske tehnične potrebe in rekonstrukcijska dela, katerih se bo dežela lotila, čim bo civilni konflikt zaključen. Organizacija ima svoj urad v sobi št. 819, Public Square Building. Mackenzie bo govoril v četrtek zvečer. Engineers Auditorium se nahaja na vogalu St. Clair ave in Ontario St.

ZAHTEVAJO PRIZNANJE

PITTSBURGH, Pa. — Na izredni konvenciji unije United Electric and Radio Workers (C. I. O.) je bila sinoči sprejeta rezolucija, ki zahteva od družbe Westinghouse Electric and Manufacturing, da jo prizna kot izključno kolektivno zastopnico vseh svojih 47,000 delavcev.

Anton Klaus umrl

Po dolgi bolezni je umrl Anton Klaus, star 87 let. Stanoval je pri svoji hčeri na 1113 Norwood Rd. V Ameriki je bil 26 let. Dooma je bil iz Hudega konca pri sv. Gregoriju. Tukaj zapušča hčere Mary Cimperman in Louisa Godič, sina Franka in druge sorodnike. Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj ob 8:30 iz hiže žalosti na 2230 Lindberg ave. v cerkev sv. Kristine in na pokopališče Calvary. Voda ga August F. Svetek.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

MILWAUKEE. — Dne 21. aprila je umrl v okrajni bolnišnici Joe Medved, star 56 let in doma cd Soštanja v Savinjski dolini na Stajerskem. Stisnila ga je bolezn na srcu. V Ameriko je prišel pred 30 leti in tu zapušča ženo, hčer, tri sinove, brata in sestro, v starem kraju pa še enega brata in sestro.

Iz okrajne bolnišnice se je vrnil 21-letni Ferdinand Erchull, ki je bil operiran na želodcu.

Dva zakrinkana roparja sta v sredo ponoči ugrabila 36-letnega Mathewa Koruca, ga odpeljala na neko samotno mesto, mu vzela šest dolarjev in sukno, nato pa ga vrgla iz avtomobila. Mož, ki je še pred kratkim zapustil bolniško posteljo ter se v sredo prvič podal na sprehod v mesto, je nato vso noč v dežju tavjal po mestu, dokler ga ni vsega premočenega zjutraj našel neki policist ter ga spravil domov.

V soboto sta se poročila Jane Erchull in Wilbour DeBard. — Poročno dovoljenje sta vzela Fr. Kokalj in Josephine Pungerchar.

SHEBOYGAN. — Predzadnjo soboto sta se poročila Frank Marver in Mary Udovič, oba slovenskih staršev.

CHICAGO. — Članica SNPJ, Pauline Stone se je morala dati operari na slepiču, ki se ji je bil vnel. Operacijo je srečno presta.

CUDY, Pa. — V bolnišnici v Pittsburghu je pred kratkim umrl Joseph Ambrožič, znan tudi kot "Blind Joe" (Slepí Jože), ki je bil doma od Crnomlja v Beli krajini. Tu ne zapušča nobenih sorodnikov, ima pa sorodnika J. Kraševca v Chicagu.

Hall je obenem naznani potravnino sporov pri Fisher Body v Oaklandu, kjer je unija zagrozila s stavko zaradi odpustitve nekega delavca. Hall je izjavil, da bo kompanija vrnila delo omenjenemu delavcu.

Zarišče spora v Fordovi tovarni je bilo diskriminiranje proti 12 delavcem. Delavci so dolžni kompanijo, da se ju skuša maščevati nad temi delavci, ker so bili aktivni v uniji. To je skušala doseči s tem, da jih je postavila k slabšemu delu brez ozira na seniornost. Njihovi tovarisi so se upri proti temu poskusili strahovlade ter zastavkali. Stavka je trajala dvanajst ur. Potem se je kompanija podala, da se bo pogajala z unijo.

Hall je dejal, da sta bila potravnina še dva druga spora, nato pa je pristavljal: "Henry Ford je večkrat dejal, da takega priznanja ne bo od njega. Hall je samo vredoval, da se bodo sporne razlike izvrnale na konferenci med tovarniško upravo in delavskimi zastopniki (stewards).

Hall je obenem naznani potravnino sporov pri Fisher Body v Oaklandu, kjer je unija zagrozila s stavko zaradi odpustitve nekega delavca. Hall je izjavil, da bo kompanija vrnila delo omenjenemu delavcu.

Zarišče spora v Fordovi tovarni je bilo diskriminiranje proti 12 delavcem. Delavci so dolžni kompanijo, da se ju skuša maščevati nad temi delavci, ker so bili aktivni v uniji. To je skušala doseči s tem, da jih je postavila k slabšemu delu brez ozira na seniornost. Njihovi tovarisi so se upri proti temu poskusili strahovlade ter zastavkali. Stavka je trajala dvanajst ur. Potem se je kompanija podala, da se bo pogajala z unijo.

Hall je dejal, da se bodo sporne razlike izvrnale na konferenci med tovarniško upravo in delavskimi zastopniki (stewards).

HALLWOOD, Cal. — Zapadni Pennsylvanijski grozni najhujši potravnin je zadržal 36 let kajti dva dnevno neprstano deževje je pognalo vodovje rek in potokov preko bregov in povzročilo mnogo plazov. Največja nevarnost grozi Johnstownu, kjer je na raslo vodovje Stony Creeka odneslo neko brv in poplavilo kleti v trgovskem delu mesta. V Pittsburghu, kjer se stekata reki Monongahela in Allegheny, je dosegla voda višino 23.2 čevljev: 25 čevljev pomeni povodenje. V Johnstownu so že izpraznili večino hiš ob Stony Creeku in vodovje je paraliziralo promet z ulico na Valley Pike, ki je ena izmed glavnih ulic v mestu. Voda zlasti pri Pittsburghu zelo hitro narašča.

OTROK V ORLOVSKIH KREMPLJAH

HOLLYWOOD, Cal. — Kadar so doslej filmali orla, ki odnaša otroka, so se vsej poslužili "punčke iz zunaj", zdaj pa pravi neka filmska družba, da so pri taki sceni v filmu "Maid of Mountains" (Gorsko dekle) 18 mesecev staro hčerkino filmskega režisera Richarda Lestranga: po več skušnjah z narejeno punčko so spustili orla, da je pograbil in odnesel dekle v zrak. Orel pa se je lahko dvignil samo dvanajst čevljev visoko, ker je bil priznat.

Nov grob

Včeraj dopoldne je umrl Frank Povunc, vdovec in star 50 let. Stanoval je na 1365 E. 41 St. Vzela ga je pljučnica. Doma je bil iz Ruševca v okraju Velika Gorica na Hrvaškem. Tu zapušča sina Boltezarja in 11-letno hčerjo Ano, ki živi z družino Matijito Urankarjo, odkar ji je umrla mati. Pokojni je bil član društva sv. Pavla, št. 10 HBZ. Pogreb se bo vršil v oskrbi Grdinovega zavoda v sredo dopoldne ob desetih v cerkev sv. Pavla in na pokopališče Calvary.

V bolnišnici

S Svetkovo ambulanco je bila prepeljana v bolnišnico Glenville Erma Telich, hčerka Mihaela Telicha, 64 East 211 St. Nahaja se v sobi 308. Podvrci se je morda operaciji na slepiču.

Novorojenček umrl

Zakoncema Edward in Edith Salomon, 1152 E. 63 St. je umrl novorojenček v Glenville bolnišnici, kjer se nahaja mati na potu okrevanja. Pogreb se vrši danes popoldne v oskrbi pogrebnega zavoda Jos. Zele in Sinovi.

Stavka Fordovih delavcev v Californiji poravnana

Fordova tovarna v Richmondu, Cal., je začela danes normalno obratovati. Kompanija je obljudila, da se ne bo diskriminiralo unijskih delavcev

"Ford pripoveduje, da se ne bo pogajal z nami," pravi Hall od UAW; "toda pogaja se z nami dan za dnevom."

RICHMOND, Cal.—Unijski in kompanijski uradniki so se včeraj sporazumi, da se bo danes zopet začelo z delom v tukajšnji Fordovi avtovni tovarni, ki je bilo ustanovljeno v petek s kratkotrajno sedečo stavko. Ed Hall, podpredsedni unije U.A.W., ki je prispol sem iz Detroita z letalom, je dejal, da je kompanija pristala, da ne bo zapostavljala ali preganjala delavcev zaradi njihove unijske pripadnosti ali aktivnosti in da bo priznala starostne pravice delavcev.

Ravnatelj Fordove tovarne Clarence Bullwinkel je potrdil Hallovo izjavo ter naznani da bo tovarna danes spet začela normal

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.

VATRO J. GRILL, President
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-5312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

za raznašalcu v Clevelandu, za celo leto.....	\$5.50
za 6 mesecev.....	\$3.00; za 3 mesece.....
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici za celo leto.....	\$1.50
za 6 mesecev.....	\$6.00
Za Zedinjene države za celo leto.....	\$2.25; za 3 mesece.....
za 6 mesecev.....	\$4.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države: za celo leto.....	\$2.50; za 3 mesece.....
za celo leto.....	\$1.50
Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.	\$4.00;

104

UREDNIKOVA POŠTA:

Uredništvo "Enakopravnosti" veseljem priobča dopise naročnikov, kar pa ne pomeni, da se strinja z izjavami ali trditvami dopisnikov. Uredništvo pove svoje mnenje o vsem na drugem mestu, v prvi vrsti v uredniški koloni. Rokopisov se ne vrača.

Prireditev društva Svobode bila izbrana od ljudstva. A druge države, kje so?

Kot je razvidno iz novic, Mussolini posilja nadaljnje čete v pomoč rebelom.

Na noben način noče, da bi zmagača lojalna armada. Pomoč je nujno potrebna. Ne dopustimo, da zmaga fašizem, ker potem se bo razpasel tudi tukaj v Ameriki in za delavca bo prišel čas, ko bo imel še manj pravice kot danes ali pa sploh nobene.

V prvi odkar se bije boj za demokracijo Španije se bo obdržaval masni shod v Collinwoodu v pomoč lojalistom v Španiji.

Dolžnost vsakega Slovencev in Hrvata, ki je proti fašizmu, da se veleži tega sestanka in počaka, da je za demokracijo.

Pa tudi pomoč je potrebna.

Pridite vsi in pokažimo, da je Collinwood na strani španske demokracije.

Vstopnina je prosta!

Ne pozabite srede zvečer, 28. aprila v spodnjem dvorani Slovenskega domu na Waterloovem rd.

Za demokracijo Španije

E. M.

Delavci in delavke: na plan Prvega maja!

Cleveland, O. — Delavci-možje in žene iz Clevelandova Prvega maja je delavski praznik!

Prvi maj je tradicionalni dan, ko svetovno delavstvo demonstrira in pokaže svojo solidarnost. Enotni odbor za proslavo Prvega maja kliče vse delavce in delavke mesta Cleveland, da pride na Public Square v soboto 1. maja ob 3 uri popoldne.

Clevelandsko delavstvo korača naprej. Na vseh polijih je napredek zadovoljiv. Mi moramo iti vedno naprej z delavskimi organizacijami in napraviti Cleveland sto procentno unijiski mesto. Mi moramo obdržati delavske vrste združene. Če ne, bo reakcija uspelo, da polagoma zdrobi naše pridobitve. Pojavljamo svojo solidarnost, ki nas bo kronala še z večjimi uspehi.

Prvi maj je dan na katerega proslavljamo svoje zmage, ter da še bolj ukrepimo svoje delavske vrste. Na Prvega maja se obvezemo; da ne bom delali z nikomur kompromisa v boju za naše delavske pravice. Mi delavci moramo protestirati proti brutalnemu napadu na brezposelno delegacijo v Columbusu.

Mi ne smemo dopustiti, da bi vročeno sodišče proglašalo delavstvu koristne zakone neustavni. Mi moramo zahtevati civilne slobodštine za vse enako, brez ozira na barvo. Naši unijiski uspehi morajo biti prinešeni tudi na politično polje. Mi moramo zgraditi močno in pravo Farmarsko - delavsko stranko.

Na Prvega maja, dajmo se vsi obvezati, da bomo podpirali špansko ljudstvo v njegovem heroičnem boju proti fašizmu.

Na Prvega maja stojimo združeni proti vojni in fašizmu. "Vsi na plan na enotno delavsko demonstracijo Prvega maja," se v izčrpu glasi proglašen Enotev delavskoga odbora za majsko proslavo. Pričetek ob 3. uri popoldne na Public Square.

Glavni govornik bo Farmarski - delavski kongresman John

T. Bernard iz Minnesota. Na sledenih krajih bo zbirališče delavstva od koder se bo razvila povorka na Public Square; Market Square—Lorraine in W. 25th; Woodland in E. 26th St.; St. Clair in E. 40th St. Iz zgoraj omenjenih krajev se prične povorka ob 2. uri popoldne. Bodite točni.

Pri skupni proslavi Prvega maja sodeluje tudi več slovenskih organizacij, med njimi sta izvolili svoje zastopnike Clevelandska federacija SNPJ in Jug, sekacija za socialno zavarovanje, ter je upati, da bo članstvo teh organizacij to upoštevalo in se majsko proslave udeležilo v velikem številu.

Ob enem pa ponovno vabim vse zavedne delavce in delavke iz Clevelandova in okolice na koncert in majsko slavnost pevskega zbora Zarja in soc. kluba št. 27 JSZ. Oboje se bo vršilo v nedeljo 2. maja v S. N. Domu na St. Clair Ave. Pričetek ob 3. uri popoldne. Zarja bo zapela več delavskih in narodnih pesmi, katere nam bodo dale več poguma in nas uverile v zmago delavstva—z delavsko solidarnostjo.

Za odbor obeh majskih pravov.

Louis Zorko

"Politika".

Cleveland, O.

No saj sem vedel da bo takoj. Komaj sem naznani, da bom mogče jaz kandidat za councilman, pa so mi že vdove stopile na prste. Predsednica mrs. Julia Bokar mi je rekla takole: — "Ce hočeš, da te bomo vdove vdole, moraš priti na našo veselico, ki jo pripremo v soboto 1. maja, v Knausovi dvorani"

Če bo šlo tako naprej, ne preuzamem kandidature niti za \$3,000.00 dolarjev, rajši prepustim Jacku Novaku! — Na veselico pa pridem, kadar sem slišal jih pride še več drugih. Na svidente.

Joe Pograjc

Proslava 20letnice je lepo izpadla

V nedeljo dne 10. aprila je slavljen društvo "Waterloo Camp", št. 281 20-letnico svojega obstanka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo rd.

Proslava je kaj lepo izpadla, gmotno in moralno.

Popoldanski program je vsem posetnikom prijetno ugajal, vsaj tako so se navzoči izražali.

Po programu se je pa pozno v noč vršila zabava in ples v spodnji dvorani. Za plesalce je igrala gledba "Bled".

Pri programu so scdelovali godbo "Bled", živo sliko je predil Vinko Coff, Reginald Resnik je igral piano solo, Leonard Zallar je nastopil dvakrat, Miss Edith Modic, umetni ples, Toni Vadnal, Ernest in Louis Zupančič trio pevskega zbora "Jadranci", Frank Slepko violinista, na piano spremljala Miss Vera Milavec, pevski zbor "Slovan", Hippler guards od društva "Waterloo Grove" št. 110, pod vodstvom mrs. Cecilije Jaklič, Novak guards od društva St. Clair Grove pod vodstvom miss Posch.

Program je zaključil priljubljen Vadnalov kvartet, Frankie Branišel se je tudi imenito odrezal s svojo harmoniko, katera je skoraj večja kot on sam, pa nam je zaigral eno polko in valček.

Odbor društva izreka vsem, ki so nastopili pri programu, trgovcem, ki so dali oglase, kakov tudi odbornikom Woodmen of the World, mr. Wolfu, mr. Bodekerju mr. Nichelsu najlepšo hvalo.

Prav hvala tudi kuharicam mrs. Tolar in mrs. Lampe in deklatom, ki so stregle pri mizah. Vsem skupaj še enkrat najlepša hvala.

John Rožanc, predsednik "Waterloo Camp" 281 WOW

ENAKOPRAVNOST

V POMOČ PRISELJENCEM

ZAKAJ SE OBLAČIMO

Ameriške organizacije, ki se zanimajo za blagor priseljenec, delujejo v vsaj 75 mestih Združenih držav. Tako trdi Miss Marian Schibbsy v članku o za prav ne moremo odgovoriti. Obleke smo pač tako navajeni, da si ne moremo predstavljati eksistence brez iste. V Merskem času imamo pač dober Foundation.

Že v ranih dobah se je občutila potreba, da bi bili novodošleci deležni posebne zaščite radi svojega nepriznavanja angleščine, ter je upati, da bo članstvo teh organizacij to upoštevalo in se majsko proslave udeležilo v velikem številu.

Pri skupni proslavi Prvega maja sodeluje tudi več slovenskih organizacij, med njimi sta izvolili svoje zastopnike Clevelandska federacija SNPJ in Jug, sekacija za socialno zavarovanje, ter je upati, da bo članstvo teh organizacij to upoštevalo in se majsko proslave udeležilo v velikem številu.

Ob enem pa ponovno vabim vse zavedne delavce in delavke iz Clevelandova in okolice na koncert in majsko slavnost pevskega zbora Zarja in soc. kluba št. 27 JSZ. Oboje se bo vršilo v nedeljo 2. maja v S. N. Domu na St. Clair Ave. Pričetek ob 3. uri popoldne. Zarja bo zapela več delavskih in narodnih pesmi, katere nam bodo dale več poguma in nas uverile v zmago delavstva—z delavsko solidarnostjo.

Za odbor obeh majskih pravov.

Louis Zorko

"Politika".

Cleveland, O.

No saj sem vedel da bo takoj. Komaj sem naznani, da bom mogče jaz kandidat za councilman, pa so mi že vdove stopile na prste. Predsednica mrs. Julia Bokar mi je rekla takole: — "Ce hočeš, da te bomo vdole, moraš priti na našo veselico, ki jo pripremo v soboto 1. maja, v Knausovi dvorani"

Če bo šlo tako naprej, ne preuzamem kandidature niti za \$3,000.00 dolarjev, rajši prepustim Jacku Novaku! — Na veselico pa pridem, kadar sem slišal jih pride še več drugih. Na svidente.

Joe Pograjc

Proslava 20letnice je lepo izpadla

V nedeljo dne 10. aprila je slavljen društvo "Waterloo Camp", št. 281 20-letnico svojega obstanka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo rd.

Proslava je kaj lepo izpadla, gmotno in moralno.

Popoldanski program je vsem posetnikom prijetno ugajal, vsaj tako so se navzoči izražali.

Po programu se je pa pozno v noč vršila zabava in ples v spodnji dvorani. Za plesalce je igrala gledba "Bled".

Pri programu so scdelovali godbo "Bled", živo sliko je predil Vinko Coff, Reginald Resnik je igral piano solo, Leonard Zallar je nastopil dvakrat, Miss Edith Modic, umetni ples, Toni Vadnal, Ernest in Louis Zupančič trio pevskega zbora "Jadranci", Frank Slepko violinista, na piano spremljala Miss Vera Milavec, pevski zbor "Slovan", Hippler guards od društva "Waterloo Grove" št. 110, pod vodstvom mrs. Cecilije Jaklič, Novak guards od društva St. Clair Grove pod vodstvom miss Posch.

Program je zaključil priljubljen Vadnalov kvartet, Frankie Branišel se je tudi imenito odrezal s svojo harmoniko, katera je skoraj večja kot on sam, pa nam je zaigral eno polko in valček.

Odbor društva izreka vsem, ki so nastopili pri programu, trgovcem, ki so dali oglase, kakov tudi odbornikom Woodmen of the World, mr. Wolfu, mr. Bodekerju mr. Nichelsu najlepšo hvalo.

Prav hvala tudi kuharicam mrs. Tolar in mrs. Lampe in deklatom, ki so stregle pri mizah. Vsem skupaj še enkrat najlepša hvala.

John Rožanc, predsednik "Waterloo Camp" 281 WOW

v štiridesetih letih, ostane njen ljubimec za vse življenje. Zato žanje žrtvuje toliko, kolikor ni žrtvovala za nikogar pred njim. Boji se, da ga ne bi izgubila. Melodija takšne ljubezni se stopnjuje od crescenda do fortissima.

Zenske osvojitve v štiridesetem letu so običajno najlepše osvojitev v življenju. Mladini leži vse pri nogah, pri štiridesetem letu pa pride pri ljudem v poštev samo resnična kakovost.

Vzorna žena z dvema možema

Newyorški šofér Albert Johnson je ljubil svojo ženo iz vsega srca. Njegov zakon je bil vzoren. Kadar se je zvečer vrnil domov, se je v stanovanju vse bliško od čistoče, žena se je trudila, da bi mu napravila družinsko življenje čim bolj redno in udobno.

Nikoli se nista z Ano, kakor je imenovala žena, prepirala in tega, da je porabila mnogo časa za nakupe in poti na trg, da pač ni mogel zameriti, saj ji je šlo zato, da bi vse stvari kupila cimene, in to bi ji bilo treba steti prej v zaslugo.

Dandanes morda res nosimo obleko zaradi nekake dostojnosti, toda to ni veljalo pri primativnem človeku, ki je prvič začel obleko nositi. Nekateri primitivni ljudstva, ki nosijo nekaj obleke, jo nosijo tako, da izpostavljajo tiste dele telesa, ki jih je bilodno podobri.

Dandanes morda res nosimo obleko zaradi nekake dostojnosti, toda to ni veljalo pri primativnem človeku, ki je prvič začel obleko nositi. Nekateri primitivni ljudstva, ki nosijo nekaj obleke, jo nosijo tako, da izpostavljajo tiste dele telesa, ki jih je bilodno podobri.

Nekaj dne pa se je zgodilo nekaj nenavadnega. Sredi cestnega vrveža je Johnson nenadno zagledal svojo ljubljeno Ano, ki se je na videz ogorčeno prepirala z neznanim moškim. Johnson je svoje vozilo takoj ustavil, stopil k tuje in mu dejal preteče:

"Kaj želite od moje žene?"

Tujec ga je začudeno gledal, nato se je zakrohotal na glas:

"Zdi se mi, da niste popolnoma trenzni. Vaše žene ne poznam

in si od nje tudi ničesar ne želim. Gotovo ste me zamenjali s kom drugim."

Johnson se je komaj premaševal: "Kaj govorite" Jaz sem mož te dame," in s temi besedami je pokazal na Ano, ki je stale blede in trepetajoča poleg obrežja.

Tolmačenje trgovinske klavzule v ustavi

Potrditev Wagnerjeve delavske postave se smatra za najvažnejšo odločitev, ki jo je podalo najvišje sodišče izza leta 1856, ko je odločilo, da je zmorec Dred Scott, ki je pobegnil iz ene izmed južnih držav v svobodni zapadni teritorij, kjer suženjstvo ni bilo nikoli legalno priznano, še vedno last svojega gospodarja, t. j. suženj. Dotična odločitev je nekaj let kasneje povzročila oziroma pripomogla k izbruhi krvave civilne vojne.

Pomembnost odločitve v slučaju Wagnerjeve delavske postave, ki nedvomno predstavlja zelo važno zmago za ameriško delavstvo, tiči v novem tolmačenju, katero je sodišče vdhnilo takozvani trgovinski klavzuli zvezne ustave. Ta klavzula, ki je bila skozi leta izpoditek, ob katerem se je bilo mnogo potrebnih zakonov ne le pod sedanjim Rooseveltovo administracijo, temveč tudi poprep. je zelo kratek in se glasi: "Kongres ima moč regulirati trgovino s tujimi narodi in med posameznimi državami ter z indijanskimi plemeni."

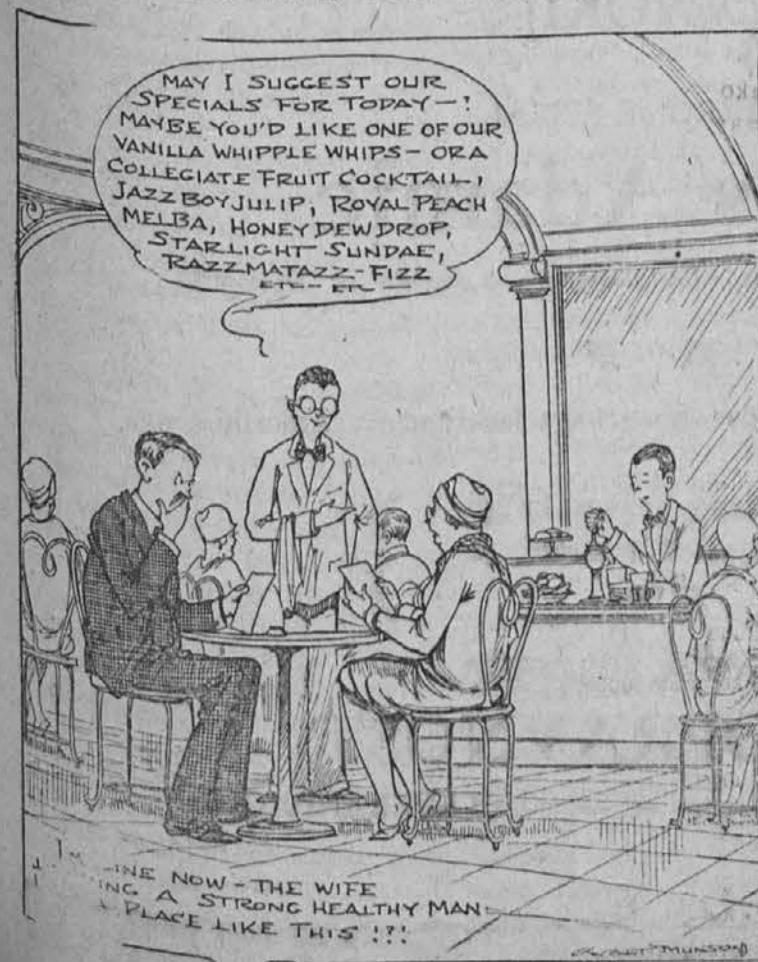
Ako pozabimo Indijance, ki danes v ameriškem življenju ne igrajo nobene vloge, bi se zdrolo, da ni v omenjenem stavku niti takega, kar bi bilo težko razumeti, vendar najvišja sodnija je od časa do časa podajala odločitve, namešajoče se na meddržavno trgovino, ki so se razlikovala med seboj ko noč in dan. Tolmačenje, katero je podala nova liberalna večina z ozirom na Wagnerjevo postavo, pa je tako prožno in širokopotezno, da je po vseh znanimenjih sedež stara zavira, ki jo je dolej predstavljala trgovinska klavzula ustava, definitivno odstranjena.

Načelo, ki ga je sodišče osvojilo v zadnjih odločitvah, je v bistvu sledeče: Ako neko podjetje večno svojih produktov prodaja izven države, v kateri se nahaja, ali tako večno sruvin, ki jih rabi, dobiva izven meja svoje države, potem ima tako podjetje meddržavni značaj in je podvrženo regulaciji Kongresa, oziroma zveznih zakonov. Kako naravnost revolucionarno je to tolmačenje trgovinske klavzule, nam postane razumljivo šele, ako se spomnim, da je najvišja sodnija do sedaj v splošnem zavzemala stališče, da so meddržavnega značaja le ona podjetja, ki dejansko obratujejo v več kot eni državi, kakor n. pr. železnice.

Zato prosim že dames, da bi rezervirali pri vredni listek, ki ga bodo prodajali za takšne poslete zame. Na vaš račun sem nakazal danes pri Westminsterski banki vsoto 200 funtov šterlingov, da bi mogli iz nje kriti svoje stroške zame. To moje naročilo je nepreklicno. Če bi umrl, preden bi mi bilo mogoče opraviti to potovanje, bo v oporočki povedano, kateri izmed mojih dedičev naj to vsoto podeduje. James J. Paddock, bivši stotnik.

SPECIALIST ZA PASJE ZOBE
Londonski zdravnik dr. Arthur Kennedy je oznanil, da se je spcializiral za popravljanje pasjih zob. Uspeh njegovega naznania je bil ogromen: od vseh strani vro v njemu lastniki psov in prosijo naj njihovim ljubljenem popraviti zobe ali vsaj ublažiti bolečine. Dr. Kennedy je prvi angleški zobar, ki izdeluje za pse umetne zobe, mostičke ali celo zobova.

LIFE'S BYWAYS

NAMISLJENI BOGOVI

V vseh časih so gotovi ljudje nastopali kot bogovi, kot sinovi bogov, kot njihovi potomci, ali vsaj njihovi preroki, namestniki in izvoljeni. Kralji starodavnih ljudstev so v večini slučajev nastopali kot bogovi ali njihovi sinovi. Pa tudi dandanes so še na svetu taki namišljeni bogovi.

Japonski cesar Hirohito je še vedno "nebeški sin," katerega predniki so podedenovali Japonsko od sončne boginje Amaterasu pred 2,5000 leti. Povprečni Japonci baje še vedno verujejo v to bajko.

Duhovni in posvetni vladar Tibet je Pančan Lama, živi Buda. Njegovi podaniki so prepričani, da je v njem včlovečen bog Buda. Zanimivo je, da Buda, ki je živel, ni verjal v bogove in jih je dosledno tajil, toda ljudje so ga po njegovi smrti napravili za bogovo.

Aga Kan, ki vlada neki mohamski sekci v Indiji, sicer nima sarže boga, toda ponaša se, da je direktni potomec preroka Mohameda, in vsled tega neko više bitje.

V Nemčiji je neka nova verska sekta že pričela Hitlerja skoro po božje častiti. Dotična sekta naglaša, da so Hitlerjevi zakoni in odredbe božji zakoni, biblija pa da je stara židovska knjiga. Njihova glasilo piše, da je Hitlerjeva beseda božji zakon in da se v njej razkriva božja avtoriteta.

Mussolini se za enkrat še ne štuli med bogove, kljub temu, da zahteva od svojih podanikov brezplačno pokorščino; njegova beseda je zakon.

Bivši nemški cesar Viljem si je svoječasno tudi domisljal, da je neko božansko bitje, saj je svetovno znana njegova fraza: "Jaz in Bog!" Med zemljano so ga tekom svetovne vojne postavile zavezniške armade, pred katerimi je junaško pobegnil na Holandsko.

Otoška republika Dominica ima predsednika-diktatorja, ki se imenuje Rafael Leonidas Trujilo, ki se tudi štuli v tako visoko tovaršijo, kakor se je svoječasno nemški cesar Viljem. Pred njegovo krasno vilo je iz barvastih električnih žarnic ustavljen napis: "Bog in Trujilo."

Med sodobnimi mogočnjaki je menda ruski diktator Stalin edini, ki se ne mara štulti med žive bogove, dasi razpolaga z močjo, kakršno je imel še malokateri smrtnik. Nedavno se je resno razjezik, ko so ga začeli njegovi častilci čez mero povečevati, in je potom radja ukazal časopisu, da ga ne sme imenovati drugače kot "tovariš Stalin."

N. D.

Zadnji svojega rodu

V svojem gradu v Škofji Luki je umrl zadnji moški potomec stare Wolkenspergove rodbine, baron Avgust Wolkensperg, star 78 let. Leta 1609 so bili Oblakovi, tedanji fužinari pri Železničkih, zaradi svoje dobrodelnosti povzdignjeni v baronski stan Wolkenspergov. Pokojni baron je bil velik priatelj planin in narave sploh. Ljudem, med katerimi je živel, je bil najboljši priatelj v svetovalec. Bil je zelo naklonjen tudi Sokolu, kateremu je brezplačno odstopil svet, kjer je zdaj eno najlepših sokolskih telovodovišč. Tudi njegovi hčerki Izzi in Hilda sta članici Sokola.

GOVORICA POLJUBA

"Paris Soir" obravnavata v nekem članku pomen poljuba. Po njegovem pomeni poljub na lase čutnost, na čelo pokroviteljstvo na nos globoko ljubezen, na ušesa izdajstvo, na lice strast, ki je prešla, na usta ljubezen poželenje, na vrat strast, na roko spoštovanje. List poziva vse svoje bralice, naj se izjavijo, da li se jim zdijo te delno preseenetljive razlage pravilne.

Društveni KOLEDAR

MAY

1. maja, sobota. — Ples priredi Dr. "Svoboda" št. 748 SNPJ v S. D. D. na Waterloo Rd.

1. maja, sobota — Koncert pevskega zbora "Slovan" v Društvenem domu na Recher Ave.

2. maja, nedelja — Koncert in shod Soc. pev. zbora "Zarja" in kluba št. 27 v avditoriju S. N. Doma.

2. maja, nedelja — Koncert mladinskega zbora S. D. D. na Waterloo road v S. D. D.

3. maja, sobota. — Slavčki prirede spevogro "Desetnik in Siročica" v Slov. Nar. Domu.

3. maja, sobota — plesna veselica v korist J. D. N. Doma na McGowan v West Parku, priredi dr. "Delavec" št. 257 S. N. P. J.

9. maja, nedelja — Materinska proslava Škrjančkov v Društvenem Domu na Recher ave.

15. maja, sobota. — "Kanarčki" prirede Spomladanski koncert v SND na Prince Ave.

16. maja nedelja. — 10-letnico obhaja Clevelandska Federacija SNPJ v SND na St. Clair Ave.

23. maja, nedelja. — Piknik Soc. klubu št. 28 pri Zornu, na Bradley Road.

23. maja, nedelja. — Angleško poslujočo društvo SNPJ priredi zabavo v SND na St. Clair Ave.

23. maja, nedelja — Piknik priredi društvo "Euclid", št. 29 S. D. Z. na prostorih Društvenega Domu na Recher Ave.

30. maja, nedelja — Piknik društva "Jadran" na Pintarjevih farmah.

22. avgusta, nedelja. — Piknik

1. avgusta, nedelja. — Piknik cerkve Marije Vnebovzete na Močilnikarjevih farmah.

8. avgusta, nedelja — Letni piknik, priredi Društvo "Delavec" št. 257 S. N. P. J. pri Zornu, na Bradley Rd.

15. avgusta, nedelja — Prosvetni klub S. N. Doma piknik Slovenske šole S. N. Doma na Močilnikarjevih farmah.

22. avgusta, nedelja. — Piknik

JUNE

6. junija, nedelja — Piknik Ženskega odseka Slovenske Zadruge na Močilnikarjevih farmah.

12. junija, sobota. — Plesna veselica priredi društvo "Cvetnočnik" 450, SNPJ v Društvenem Domu na Recher Ave.

13. junija, nedelja. — Piknik društva "Na Jutrovem", št. 477 SNPJ pri Zornu.

13. junija, nedelja. — društvo "Združeni bratje", št. 26, S. S. P. Z. piknik na Stuškovih farmah.

13. junija, nedelja. — Piknik priredi društvo "Collinwood-ske Slovence" št. 22 SND na Močilnikarjevih farmah.

20. junija, nedelja. — Piknik društva "Clevelandski Slovenci", št. 14, S. D. Z. na Stuškovih farmah.

20. junija, nedelja — Skupni piknik Soc. klubu št. 27 in pev. zboru "Zarja" na Pintarjevih farmah.

JULY

20. junija, nedelja — Klub Zapadnih Slovenskih Društev pri Zornu na Bradley Road.

27. junija, nedelja. — Piknik dr. Kranj na Močilnikarjevih farmah.

27. junija, nedelja. — Piknik priredi društvo "Prijatelj" št. 215, S. S. P. Z. na Stuškovih farmah.

OKTOBER

2. oktobra, sobota — Peto obletnico obhaja Slov. ženske zvezve v Sachsenheim, 7001 Denison Ave.

2. oktobra sobota — Društvo sv. Anna 4 SDZ. Plesna veselica v Avditoriju SND.

9. oktobra sobota — 23rd Ward Democratic klub, Ple v Auditoriju SND.

**OLD PEOPLE find
way to keep breath
wholesome**

**Halitosis (bad breath) quickly yields
to Listerine, safe antiseptic and
deodorant**

**Either because of stomach disturbances, food
fermentation, or the wearing of false teeth, old
people frequently have halitosis (bad breath).
No wonder others consider them a nuisance.**

**But now Science has found that the regular
use of Listerine will often overcome offensive
mouth odors due to the fermentation of tiny
bits of food on mouth, teeth, or dental plate
surfaces.**

**This safe antiseptic and quick deodorant
works quickly. It cleanses mouth, teeth, and
gum surfaces. Halts fermentation and putrefaction, a major cause of odors, and then
counteracts the odors themselves.**

**Try using Listerine every two or three days.
See how much more wholesome it leaves your
mouth. How it sweetens your breath. Lambert
Pharmaceutical Co., St. Louis, Mo.**

**Don't offend others - Check
halitosis with LISTERINE**

10. oktobra, nedelja — Vinska trgatev društva "Jadran" v S. D. D. na Waterloo Rd.

16. oktobra, sobota. — Slovenske Sokolice 442 SNPJ Plesna veselica v avditoriju SND.

23. oktobra, sobota — Plesna veselica Slovenske Zadržne Zveze se vrši v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

NOVEMBER

7. novembra, nedelja — operetta v SDD na Waterloo Rd.

7. novembra, nedelja. — 25-letnica društva "Kras". 8. SDZ v Slovenskem Domu na Holmes avenue.

ZA KAŠELJ

**Samo par požirkov in - kot
bi odrezal — je olajšanje tu!**

Vsi kašljijo so enaki pri Buckley's zdravilu (trikratno močnem) — en požire tegu izvrstnega zdravila kmalu istavi navaden kašelj — trdi, dobro ukenjeni kašljši so pa olajšani s par požirkov — in nič več van ni treba trpeti po počeli, ko ne moreti spati.

Buckley's je drugačno zdravilo — deluje hitro "kot da bi odrezal". Ne vzemite nadomestkov — jamčeno, 45 in 85 centov v vseh lekarinah. W. K. Buckley, Inc., Rochester, N. Y.

ZASTONJ!

SKODELICE

GARFIELD ČAJA

da se vam pokaže kako LAHKO
SE ČISTITE ODZNOTRAJ

Vradoščeni boste, ko boste občutili kako vas občisti zapestja, ki vas muči, požirete glavolob, itd. Garfield čaj ne deluje čudežev, toda tako se ZAFRTI vam bo gotovo pomagal. 10c in 25c v lekarinah ali PIŠITE ZA BREZPLAČEN POSKUS GARFIELD čaja in Garfield prška proti glavolobi na: GARFIELD TEA CO., Dept. C, Brooklyn, N. Y.

Asthma Cause Fought in 3 Minutes

By dissolving and removing mucus, mucus or phlegm attacks the doctor's prescription. Mendacio removes the cause of your agony. No smokes, no dope, no injections. Absorb soundly tonight. Soon feel well, years younger, stronger, and eat anything. Guaranteed completely satisfactory or money refunded. If you disagree, get out a bill to doctor Mendacio or Dr. Dore. Doctor another day. The guarantee protects you.

**Buy handkerchiefs
with what it saves**

It isn't necessary to pay 50¢ or more to get quality in a dentifrice. Listerine Tooth Paste makes dentifrices come down in a large tube at 25¢. Now how it cleans, beautifies and protects your teeth. Moreover it saves you approximately \$3 a year over 50¢ dentifrices. Buy things you need with that saving—handkerchiefs are merely a suggestion. Lambert Pharmaceutical Co.

<

Carica Katarina

Zgodovinski roman

Bila je dobro maskirana, nihče je ni spoznal, vendar pa je vsakdo lahko sklepal po njeni ponosni hoji in aristokratskih kretanjah, da to ni navadna žena.

Kralj se narahlo zdrzne in ostro pogleda Ano.

Počasi je šla mimo njega, kralj Avgust pa je nehoti stopil za lepo in neznano ženo, ki je s svojo pojavo tako čudno delovala nanj.

Dohitel je skrivnostno masko in ji odločno preprečil pot.

— Lepa maska, — reče kralj Avgust, — mislim, da poznam vse ljudi tukaj — in vendar ...

— Kljub temu pa me ne poznaš? — odgovori Ana francoški in izpremeni svoj glas.

— Hm, ali pa veš, kdo sem jaz? — se zasmeja kralj Avgust, ki ni niti izpremenil glasu.

— Vem — odgovori Ana.

— Res? Torej — kdo sem? — je izpraveval Avgust neznano masko.

Ana se strese.

Potem pa odgovori rezko in odločno:

— Vi ste krvnik!

Avgust dvigne glavo.

— To je neumna šala — vzklinke kralj.

Strogo je premeril smelo moko.

— Resnica je — odgovori Ana hladno.

— Če me poznate, če veste, kdo sem in se kljub temu upate spregovoriti to besedo, budi ugotovil tudi jaz, da vem, kdo ste, madame, — vzklinke kralj Avgust. — Samo ena je na svetu, ki bi se drznila tako govoriti — toda ne, to ni mogoče.

Maska se čudno zasmije.

— Vi me ne poznate — vzklinke ne-srečna grofica Ana. — Mogoče pa je, da se tudi jaz motim, kajti človek, ki sem ga poznala in za katerega sem vas smatrala, je imel kraljevsko srce, v njegovih prsih je bila junaška duša, medtem ko ste vi ...

— Lepa maska — jo prekine kralj Avgust — končaj svoj stavek. Kdo sem jaz?

— Vi ste samo igračka v rokah krvnikovih služabnikov in blodnice, ki jo vsakdo lahko dobri, če jo plača.

— Cose! — — —, je zamolko vzklinknil kralj Avgust in prijet masko za roko.

— Ne — odgovori Ana odločno in se osovobidi iz njegovega prijema. — Jaz nisem tista ne-srečna žena, ki ste jo prevarali in izdali. Poznala sem jo pač. Ana je sedaj mrtva, toda jaz — jaz živim.

Preden se je kralj Avgust prav zavedel je lepa grofica Ana izginila v množici.

Avgust je odšel v dvorec.

Še enkrat se je pojavila grofica Ana kakor senca v bližini nove kraljeve ljubice Marije Denhoffove, ki je med smehljajom obdana s kavalirji in maskiranimi dvornimi damami stregla gostom.

Fina aristokratska roka se je iztegnila, da bi prijela časno li-

ALI VAM PIJACA SKUDOV?
Zakaj ne bi pili dobro kapljico v miru in zadovoljstvu kakor drugi? Ako vam je po pijadi slab v te bojni vzemite TUM-AID, ki vas gotovo pozdravi. Dobite ga po vsem lekarneh, če ne pa pri ...

MANDEL DRUG CO.
15702 WATERLOO ROAD

ti na kraljevskem dvoru v Berlinu, dokler se ni naposled Avgusto posrečilo, da je nagovoril pruskega kralja, da mu je izročil svojo varovanko.

Ana je zaman protestirala. Zdelo se je, da slut, kaj jo čaka po vrtniti v domovino.

Pod močno stražo so jo prispejali najprej v neko majhno mestec, kjer je moral ačkati, da so bila pogajanja med Avgustom in pruskim kraljem končana.

Tudi sedaj je bil Rajmond Helm še vedno v njo, toda edino, kar je mogel storiti zanjo, je bilo to, da je pazil na njeno življenje.

Važno listino, ki mu jo je Ana izročila, je čuval na svojih prsih kakor svetinjo.

— Samo eno besedo — reče sedaj zapovedujoči glas v bližini. — Poglej me.

Ana dvigne hitro svojo masko, v naslednjem trenutku pa jo zopet prav tako hitro spusti.

Denhoffova je bila edina, ki je videla Anin obraz.

— Dobro me poglej — ji zašepeče maska.

Zapomni si moje poteze, kajti jaz sem tvoga najhujša sovražnika, ki te bo s svojim prokletstvom preganjala do svoje smrti. Boj se mojega maščevanja, nesramna blodnica.

Vem, da bi me najrajše dala vreči v najglobljo temnico. Ukradla si mi kraljevo srce, toda zapomni si, da čaka tudi tebe ista usoda, ki je doletela mene.

Toda jaz sem ostala čista, podlegla sem izdaji — tebe pa bodo nekega dne spodili odtod nadalje ostati poleg lepe ujetnice.

Ana je bila torej ujeta.

Tako so jo prispejali v dvorec Nossena, kjer je moralna ostati močno zastrašena celih šest mesecov.

Kralj je šele naslednjega dne zvedel, da je njegova nekdanja ljubica Ana pobegnila.

Divjal je, jezik se je radi ne-pazljivosti svojih vuhunov, naložil jim je težke kazni, klubju temu pa ni mogel preprečiti, da bi grofica Ana Cocel ne odšla čez mejo, da tako ne bi našla na dvoru pruskega kralja varnega zavetišča in obrambe.

Sedaj je kralj Avgust vedel, da je bila žena, s katero je na proslavi govoril, zares izdana grofica Ana.

Marija Denhoffova pa ni niti z besedico omenila svojega sestanca s svojo tekmovalko.

Iz Berlina, kjer se je nahajala pod zaščito pruskega carja, je poskušala grofica Ana Cosec doseči to, kar ji je obljubljalo kraljevo pismo.

Od kralja Avgusta je zahtevala, naj takoj odpusti Marijo Denhoffovo in vse njene sovražnike, posebno pa njenega bratranca barona Luwendahla, ki je počasi postal eden izmed njenih najhujših nasprotnikov.

Kralj Avgust je takoj zažgal njena pisma, kakor so prihajala in se sploh ni zganil, da bi ji odgovoril.

Sedaj so vladali v prestolnem mestu general Fleming in njegovi tovarisi.

Ana je živelka že skoraj dve leti.

HIŠE NA PRODAJ

East 74 St., 10 sob, za 2 družini, vse moderno, garaža iz opake \$3000

East 61 St. — 11 sob, za dve družini, \$3700

East 60 St. — 2 hiši na enem lotu, 5 in 7 sob, lot 40x176, — \$2600

Te posestvi se morajo prodati radi smrti.

East 140 and Lake Shore Blvd. 12 sob, za dve družini, vse moderno, \$4500

Od East 185 St. in Lake Shore Blvd., 5 sob, modern bungalow kot nov, prava posebnost!

Vprašajte pri

Joseph Globokar

986 East 74 Street

HEnderson 6607

glavo ob starih zidovih in so moralni res paziti, da ni izvršila samomora.

Nesrečnica se je počasi malo pomirila, toda zdelo se je, da je zblaznila.

Bila je stara komaj trideset šest let.

Lepa je bila kakor nekoč — vse trlepjne, ki ga je preživel, ni škodovalo njeni lepoti.

Iz svoje strašne osamljenosti je začela zopet pisati pisma kralju Avgustu, ki pa jih je potmal v ogenj, ne da bi jih sploh odprl.

Ko je grofica Ana prispevala v Stolpen, je baron Lowendahl zaplenil vse, kar je posedovala v prestolici — vse palače, ves načit in denar, kolikor so ga našli.

Rajmondu se je posrečilo, da je odprl izhod iz Anne temnice.

Dejal je, da bo ta nakit in denar, ki so ga našli, spravil za Anne otroke.

Otroku je dal kralj dobro vzgajati.

Grofici Ani je pustil za potrebe življenja tri tisoč tolarjev na leto, pa tudi mladi Rajmond Helm je smel še vedno ostati pri svoji gospodarici.

Ceprav je kralj prav dobro vedel, kako vdan in zvest je Rajmond Helm sprejel vojake in častnike z mečem v roki.

Kakor bi trenil so ga premagali, po nalogu kralja Avgusta pa so stopnali z njim viteški.

Da, mladi poročnik je smel še vedno ostati poleg lepe ujetnice.

Poveljnik dvorca je moral s svojim lastnim življenjem jamčiti za jetnico.

Tako so minavela leta.

Ana se je počasi pomirila s svojo bridko usodo.

Toda to je bilo samo navidez. Njeni neustrašenosti ni nikoli izginila, vedno je premišljevala o novih načrtih za beg, pogovarjala se je z Rajmondom, ki je večkrat prihajal k njej.

Skupaj sta kovala načrte za beg.

Stvar pa ni bila tako lahka.

Tedaj pa — omo leto njenega jetnega življenja — se je zdelo, da se ... — nutila ugodna prilika za beg.

Rajmond Helm se je dolgo skrival pogajal z neko tujo vladom, kjer so bili pripravljeni, da bi se zavzeli za pozabljeno kra-

jevo ljublico, ki se je še vedno izdajala za drugo soprogro kralja Avgusta.

Ta tuja vlada je torej pristala, da jo sprejme na svoj dvor odrekla pa je vsako sodelovanje pri izvršitvi bega.

Ana in Rajmond sta morala biti izredno potrežljiva in previdna, če nista hotela, da bi njeni namera propadla.

Naposled je prisel dan, ki je bil primeren za beg.

Ze nekaj dni je deževalo.

Bilo je oblačno in pod varstvom noči sta Ana in Rajmond lahko pobegnila.

Rajmondu se je posrečilo, da je odprl izhod iz Anne temnice.

Ob teh samotnih večerih je premogokrat sedel z Rajmondom Helmom v sosedni sobi in kvartal z njim, ali pa mu je Rajmond pripovedoval kakšne stare pripovedke.

Poveljnik dvorca je moral s svojim lastnim življenjem jamčiti za jetnico.

Toda beg se ji ni posrečil.

Rajmondu se je posrečilo, da je odprl izhod iz Anne temnice.

Ob bližnjem gozdu je ječala kočija s hitrimi konji, razenega pa tudi vodnik.

Welen je bil danes zelo slabe volje.

Morda se je jezik na grdo vrem.

Tako je bilo tudi nocojšnji večer.

Rajmond se je z grofico o

vsem dogovoril.

Mladi poročnik je nameraval

toliko časa ostati v Stolpenu,

dokler se grofici ne bi posrečilo,

da bi odšla čez mejo.

Poskrbel je za zanesljivega

kočija, Ani pa je dal orožje

potrebe.

Ker je precej močno deževalo

je straža odšla v majhno hišico

poleg ograje, vojak pa po nav

di ni pazil na to, kaj se dogaja

na bližnji cesti.

V Stolpenu je odbilo na stol-

pu deset.

Rajmond je sedel s poveljniki-

kom in mizi, da bi si preganjala

čas s kvartanjem.

Podčastnik je prinesel pol

ure poznejne ključe različnih

vrat, ki jih je moral kontrolira-

ti.

Pred to uro pa bi bila moralna

grofica oditi iz stolpa.

Z Rajmondom se je že prej

poslov